

УПОВНОВАЖЕНИЙ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ

UKRAINIAN
PARLIAMENT COMMISSIONER
FOR HUMAN RIGHTS

вул. Інститутська, 21/8
01008, м. Київ, Україна

Tel.: (+380 44) 253 2203
Fax.: (+380 44) 226 3427
E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua
[http:// www.ombudsman.gov.ua](http://www.ombudsman.gov.ua)

21/8, Instytutaska str.
Kyiv, 01008, Ukraine

№ 1-2974/18-81

« 18 » Сересня 20 18 р.

**Лисичанському міському
голови
Шиліну С.І.**

вул. Михайла Грушевського, 7,
м. Лисичанськ, Луганська обл.,
93100

ПОДАННЯ
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

Про порушення прав дітей, які перебувають
у комунальному закладі «Лисичанський центр
соціально-психологічної реабілітації дітей»

Шановний Сергію Івановичу!

Мною як Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини на підставі статті 101 Конституції України, статті 3 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснюється парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх посадовими і службовими особами.

У рамках зазначеного контролю 03.09.2018 працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат Уповноваженого) до комунального закладу «Лисичанський центр соціально-психологічної реабілітації дітей» (далі – центр) було здійснено моніторинговий візит з метою перевірки стану дотримання прав дітей, які влаштовані до цього закладу. Під час моніторингу зверталась увага, зокрема, на дотримання права дітей на належні умови проживання, можливість реалізувати право на освіту, охорону здоров'я, відпочинок тощо.

За результатами проведеного моніторингу виявлено такі порушення.

1. Перевищення строку перебування дітей у закладі.

Між тим зазначаю, що відповідно до пункту 17 Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 № 87 (далі – Типове положення), дитина може перебувати у центрі протягом часу, необхідного для її реабілітації, але не більше ніж 9 місяців у разі стаціонарного перебування.

2. Порушення прав дітей на належні умови проживання.

Статтею 8 Закону України «Про охорону дитинства» передбачено право дитини на достатній життєвий рівень, зокрема, зазначено, що кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку.

Проте під час моніторингу було виявлено неналежні умови утримання дітей:

- тумбочки у спальних кімнатах дітей поламані, шухлядки частково відірвані та важко відчиняються;
- оббивка диванів у холі зношена;
- на ліжках малолітніх дітей у якості матраців використовується поролон, обгорнутий у промислому клейонку;
- постільна білизна зношена, із застарілими плямами;
- більшість кімнат не провітрюється через установлення глухих вікон та несправність інших (зняті ручки);
- двері в спальні кімнати дітей брудні та подекуди поламані;
- у тумбочках дітей не було одягу та змінної білизни;
- іграшки були лише в холі та в дуже занедбаному стані.

Вологе прибирання в центрі здійснюється неналежним чином. Так, на вікнах, розміщених біля східців першого та другого поверхів, було виявлено значну кількість пилу та бруду.

3. Порушення права дітей на охорону здоров'я та особисту гігієну.

Разом із тим у частині першій статті 18 Закону України «Про охорону дитинства» передбачено, що держава забезпечує право дитини на проживання в таких санітарно-гігієнічних та побутових умовах, що не завдають шкоди її фізичному та розумовому розвитку.

Окрім того, відповідно до пункту 18 Типового положення, діти, прийняті до центру, перебувають під цілодобовим наглядом медичних або інших працівників центру відповідно до наказу директора закладу. Діти, прийняті до закладу, забезпечуються, зокрема, засобами особистої гігієни.

Водночас під час візиту було виявлено, що у дітей не було будь-яких засобів особистої гігієни (зубних щіток та пасти, мила, туалетного паперу тощо). Присутній вихователь не володіла інформацією про те, де зберігаються зубні щітки та чи користуються ними діти. Через деякий час працівникам Секретаріату Уповноваженого показали зубні щітки, але вони були без ознак використання їх дітьми за призначенням (сухі, без футлярів, не підписані).

Також на другому поверсі здійснювався ремонт туалетної кімнати, однак у цей час доступ дітей до приміщень не був обмежений. Крім того, безпосередньо санвузол, який розміщений на першому поверсі, був брудним і унітаз не мав кришки.

Центр має приміщення, яке відведене під карантинну групу, що розташоване на першому поверсі. Проте необхідно зазначити, що приміщення фактично використовується не за призначенням, адже, зі слів директора закладу, там поселяють дітей. Варто вказати, що це приміщення є непридатним для перебування в ньому дітей: лінолеум потребує негайної заміни, стіни оббиті ДСП, кімната не провітрюється через те, що керівництвом закладу зняті ручки з вікон, матраци у плямах. Туалетною кімнатою користуються всі діти, які перебувають у закладі, оскільки інші на ремонті.

Зазначене свідчить про те, що в центрі немає контролю за дотримання санітарно-гігієнічних норм і вимог як керівником, так і медичним персоналом.

4. Забезпечення питного режиму в центрі.

Працівників Секретаріату Уповноваженого було поінформовано, що питний режим для дітей організовано в їдальні. Але, оглядаючи їдальню, було виявлено, що кулер порожній, а біля місця, відведеного для пиття води, немає одноразових стаканчиків чи кружок. Працівник їдальні також підтвердила, що джерельна вода відсутня, та зазначила про наявність чайника з кип'яченою водою. Незважаючи на спеку, до відома дітей не було доведено, що в чайнику є вода.

5. Порухення права дітей на інформацію.

Перевірівши центр, моніторинговою групою було встановлено, що інформаційні стенди, розміщені на першому поверсі, містять застарілу інформацію щодо порядку звернення та не зазначено органів, до компетенції яких віднесено захист прав дітей. Окрім того, під час спілкування з дітьми було з'ясовано, що вони не знають, до кого можуть звернутися по допомогу у разі порушення їхніх прав.

Також зазначаю, що відповідно до пункту 13 Типового положення до центру приймаються діти, зокрема, й за особистим зверненням. Проте працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено, що дзвінок на дверях, розташований біля входу, знаходиться на рівні зросту дорослої людини, а двері завжди зачинені. Така ситуація унеможлиблює самозвернення дітей до закладу, що і підтвердилось під час перевірки журналу обліку дітей: жодного звернення безпосередньо від дитини в журналі не зафіксовано.

Виявлені недоліки свідчать про те, що керівник закладу не вживає дієвих заходів, спрямованих на виправлення ситуації, покращення умов перебування дітей і захисту їхніх прав.

З огляду на вказане, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 17 та 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ПРОШУ:

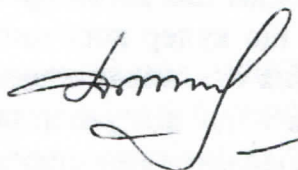
1. Невідкладно усунути виявлені працівниками Секретаріату Уповноваженого порушення та недоліки.

2. Доручити службі у справах дітей виконавчого комітету Лисичанської міської ради посилити контроль за умовами утримання і виховання дітей у комунальному закладі «Лисичанський центр соціально-психологічної реабілітації дітей».

3. Розглянути питання щодо проведення перевірки фактів, зазначених у цьому поданні, і прийняти рішення в межах чинного законодавства.

4. Про прийняті рішення та вжиті заходи прошу поінформувати в установленій законодавством строк.

З повагою
Уповноважений

Л. Денісова